

0-11

*Rygu telegejní, proletarlarъ polgas
Сөзл сүктүң тарлаткан араларъ, катысъя!*

ӨЛГЕН 28 МААДЫRLARNЫН ТУГАЙ

9(c)27

0-11.

РПАРЛАЛГА СЕРИ
1944

ОЛГЕН 28 МАДЬРЛАРНЫҢ ТУАЙЫ

Gvardejziler tulciuskunga өлгендеге, алдар аттың салғынналган хыndytkelі шеріңнің түгундан киискір yngeş, өлгеннернің раазьпәккүнгө язулалдаң халаттыпташ таңпышын роор түрштар роор сүве polgaj. Kadъоj тошкун туicuuşkunның şelynge поттарыптың аттыңнан perip, раазып salgan ceerbi ses gvardejzi-panfilovсыларның ерес маадыр сорууның тугајында medee sovettiң cer pyryzyn-се ырадыр tarap nepterej pergen.

Oларның cogum kancaan өлгенинің тугајын pister todargaj pilbeen turubusta-la, maadylarның attaryn adabaan turda-la, оларның seeктері tajzypпың ezelelinde cerniң kүнгө сытры-шаan turunda-la sovettiң ol ceerai ses maadylarыптың tcol ышкаш kajgamсыктың ерес маадыр сорууның тугајында medee frontularga tarap nepterej xona pergen.

Eres tidim ol kezek gvardejzilerniң kancaar өлгенинің тугајын сүңгіле am todaradыр ар șыдаан pis.

Po coruk polza, 1941 сүйдөп появгың 16-da polgan. Tajzypпың kujak șывбоялъој kolonnalary Volokolamskiniң cazaоjъој оғиunga turup turgannar. Olar xədeldirgen motorlarын toktaat-paјын-taa Moskva-се caza tabarttýр kire peer tepe podap turgannar. Ынсаarda 316 тугаар адъојъ

divizija tep turgan, atqын yjede general Panfilovtun adь-pile adaan Кызы тук ordennioj 8 tugaar gvardejzi divizija olarnың oruun tuj turupkan. Nemesterni ьjaap-la ol ceringe toktaadъr tep eш Stalin tuzaal pergen. bncangaş sovet kamgalaldың cyge-taa alдьrbas uluoj xanaazъ gitlerzilerniң oruunun askынга салымнандыruj turupkan.

Kaprovtun polkazъ: 251 tugaar tej kъy-Petelino suur—Duvosekovonuң temir oruk adьtъ—тъндьој şugumga kamgalaldъ turguskan. Solagaj talakkъ flangaga, temir oruktu kezildir serzantъ Dobrovavinniң şeriоj kezii turgan. Nemester caa şavar-xaldaaşkып kъlyкънга reletkenip turarlar tep ol xyn razvedka тълпадыр kelgen. Curttakсыьюj Krasikovo, Zdanovo, Muremsevo tep cerlerge nemester 80 азъој tankalarы, iji polka cadaq şeriоjni minomjottuң 6 polgaş artillerijniң төт batarejlerin, avtomatçylарынъп polgaş motosiklсыларынъп şыярак kyştyoq pelykterin мөөннеп algan turgannar. Tulcuis-kun-taa tiñmirep-le yngen.

Ol-la temir oruk adьtънъп сапънга ongu-
zugaş iştinge tuijukkaa сыткылаан ceegvi ses
maadьrlar tankańып kuccylyoq uluoj atakazъп
ojttur şavaragънъп turnuu сарында, tajzynnyп av-
tomatçylарынъп udur xej şak iştinde yrgylcyleen
tulcuiskunga şedażър yngen teerzin pis am pilir
pis. Faşistarnып rotażъ polza, polkańып kam-
galalынъп solagaj talakkъ flangazynda ażyttał-
cak cerlerni ażbojlalaş, şak ьлаар cytkydyp kei
coraannar. Olar ortta uluoj udurlanlykънда
tabarzъr poor pistep podavaannar. Cookşulap kei
coraan avtomatçyktańып tajynçylar ьыт-şimeen
cok kedep kөryp-le сыткannar. Serzantъ Dobro-
vaviniң poolaar cerlerni ьjak kыldыr xubaap taar-
ьştygъr algan. Nemester anaa-la tajvyn тъста-

пылгада сүве-тең, сert çok sъrttajttыг разър corup olurgannar. Olar ongudan тұмъңај 150-не metr cerge cedip kelgenner. Tolgandыг ciktii syrgej tymbeergej șыршың turgan. Serzantь iji salaalarын askып-се supkan soonda, orustuң eres kajgal sъғыдь xenertten ediskileni pergen. Nemes avtomatcylar pilvejin corup olura onu тұлнааш, соzуп kortkan uu-pile xenertten tura tyşkenner. Pistiң xol pulemjottarvьstьп polgaş vintovkalaғыvьstьп taaştaaşкыпь сыккыңајпърла yngen. Сазьој сок adъyşкып faşistarnың съскаал oduruoғlарын toraan-na кыгыj șaabыткан.

Avtomatcylarnың atakazъ ojttur şaptырган. Tajzьппың ceden азъој sekteri ongudan ьрак eves cerde сыткылар kalgylaan. Shaqzьrap turupkan tajypsylarnың ағыппағы тағы ьзыңда karargylaj pergileen, albs pottarы tajzьппың kuzynge кытмьш тівеjin ръгаzър yngeninge өөгүшкүlyoј turgannar, ьncalza-taa, olar pottarыпьп salым cajaапын am-taa pilbester, kol сүве am-taa moon тұнаар polur.

Tankalar! Kujak șывьօլьој ceerbi araattannar, ceerbi ses gvardejzilerniң kamgalap turgan гиvezin-се corup olurup tur. Tajypsylar pot-pottaп-се kөryngennen. Koncuoj teң eves kyştyoј tulciuşkun polur appargan. ьncap turbuze:

—Ekki-pe, maadьrlarl—tep le tanьырь kiziniң уны тұлнадан.

Rotanып politudurttukcuzu Klockof ongu istin-се kire xalыр kelgen. Oon jozuluoj familizin pister cyoj-le am pilip algan-pis. Pistiң curttubus Klockoftu Dijef tep aldarzьdьр adap algan. Pir-le kattap ukrain tajypsъ Bondarenko onu ьncap şolalaan. Oon cugaalaапь polza: „Pistiң politudurttukcubus yrgylcy-le dije kizi poor“ teen. Ukrainnap die teerge, soksaal сок xədelip-le turar teeni ol. Klockof cogum kazan

uduur kizi cybel teerzin kym-taa pilbes turgan. Ol polza, yrgylcy xodelip-le turar kizi turgan. Azyl-xerekci polgas mogap shylaqdabas ol kizige taýpsyalar akkylz, tereen adaz ышкашыпак turgannar. Bondarenkonun ol cazboj cok meringen sezy cyoq-le rotaga ebes, xaryn polkaga kaibaqтар тарaj pergen. Ык politudurttukcunun Klockof tep adь cyoq-le dokumentilerge pizittingen turgan. Klockoftu polkapын komandiri pezin, Dijep tep adaar.

Tanka kolonnazыпьн kel coraan uoqlapышкыпьн ol xyn Klockof pir tugaar kere tyrttelp kaes, ongu-ce talaş-pile cede xonup kelgeni ol tur.

Politudurttukcuzu taýpsyalarыпьн onguzunge kire xonup kelges:

—Ce, cyl monar, eңnykter, ceerbı tankalar kel cor. Kizi pyryzynge pir-pir tep podaarga, pisten ebees tur. Ol ындьоқ koncuoq xej ebes ышкаш!—tep cugaalaan.

Onguda kiziler xylimzyrep kaannar.

Ongu-ce kelirde, oon podunga polgas es-teringe cyy tabaqzьr appargapын Klockof pilip algaş kel coraan. bncalza-taa, am caa paştak-tanyp, kyzyl-şeriçzilernin karaktaryпьн cyylzyorzyngen ajanyn kergeş, „tujulunga cedir turzup şydaar-pis“—tep podanyp algan. Olymny-taa, aldarnp-taa ylezir kiziler—oon podunuq mur-nunda turup turgan şuptu po turlar.

...Adaktyн seelynde olarnып corgaар attaryn şeriibis polgas curttubus pilip alzyn. Ongu istinge turgannar: *Vasilij Georgievic Klockof*, *Ivan Jevstafjevic Dobrosavin*, *Ivan Aleksejevic Sepetkof*, *Abram Ivanovic Krjuckof*, *Gavril Stepanovic Mitin*, *Alikzaj Kasajef*, *Grigorij Aleksejevic Petrenko*, *Narsutbaј Jesisulatof*, *Dmitrij Mitrofanovic Kalejnikof*, *Ivan Moisejevic Nata-rof*, *Grigorij Mixajlovic Ŝemjakin*, *Petr Daniilovic*

Dutoj, Nikolaj Mitcenko, Dušankul Šapokof, Grigorij Efimovic Konkin, Ivan Demidovic Šadrin, Nikolaj Moskalenko, Petr Kuzmic Jemsof, Daniil Aleksandrovic Kuzevbergenof, Dimitrij Fomic Timofejef, Nikolaj Ignatjevic Trofimof, Jakof Aleksandrovic Bondarenko, Larion Romanovic Vasiljev, Nikolaj Boltof, Grigorgij Bezrodnov, Mustafa Sengirbaev, Nikolaj Maksimof, Nikolaj Ananjef.

Oon ьңај, ceerbi tos tugaar kizi paza tur-gan. Ol polza, korttuk polgaş өskerlikci ideget tur. Onguga сьшръг caza tabarttyr kelgen tankaga coraan faşis efrejtor: „Түзүр пер!“—tep algъgъrtarga, ol ideget caaskaan xolun ery kedyrgen. Ol koncuoı ruzar ideget, podunuń korttuu-pile xoldarыn sъgvajttır kedyryp algan, sirileen kavylaan turgan. Къмпъң murnunga segyryp turatың ol cybel, sojluk? Poolarnың taaştaaşkyńpъң şimeeni ol-la toraan tiñmirep yngen. Ol teerge, pir kaaş gvardejziler pottarınnyң arazында tuguruşrajыn-taa, uk өskerliccini komandy cokka-la poolap kannar ol cybe tur. Ol teerge, ьгваксынъ Toreen curttun podunuń şaaşylaanъ ol tur.

Tulcuuşkun tөrt şak азыг yrgylcyleen, ьп-calza-taa gvardejzilernin kamgalangan гивеzin faşistarnың kujaktың cuduruu caza tabaғyr şy-dabavып pargan. Eres tidim tajypcylar tajzynnyң maşinalarыn tankaga udur poolar-pile yrej adыр, olarnы kъvar cyylidyң tongalar-pile өrttendir perip turgannar. Tulcuuşkun şelynge tajzynnyң on tөrt tankalarы şimsebestep turup kalgan. Ol arazында serzantъ Dovgovavin өlyrtken, tajypcь Şemjakin өlyrtken, ongunuń tywun şыva algan sabaq kъrьnda сьткан Petrenkonun xanъ tektyp сьткан, Konkin, Šadrin, Timofejef polgaş Trofimof olar paza өлгөннөр. ьja ar-

zýnda-la tankalarňıň iji tugaar eşelonu pylyrttyneeş ьş ettyr kestyp kel coraannar. Olarnың arazýnda eleen kaaş aar tankalar-taa par. Klockof ol maşinalarnы yzenge cedir sanaan. Olar temir-oruk adъgын-се, tidimnerniň onguzun-се kel сұtkan teerzi ciøjziniň çok poop tur eves-pe. Aldarlıoŋ politudurttukcu Dijef, sen araj cazýrkan tur sen. Tankalarňıň sanы kizi ruyzynge pir-pir tankalar onaazыг teen polgaj sen. Olarnың sanы taýńcь pyryzynge iji-ijiden-taa xej poop tur. Tereen curttum, ije-curttum, po aar aýyaldыoŋ өjde seen ooldarың kыjтмьш-taa tibezinner, poduňnun ooldarыңga caa kyş şýdal-dan perip ker!

Klockof yrgylcy сүве toptap keryp kelgeninin xaraazы-pile kъskylaj pergen karaktary-pile eşterin-се keryngeş, cugaalaan:

—Узен tankalar kel cor өңпүктер, pister şuptubus өlyryvbys-taa magat çok tep pilinjer. Rossija telgem uluq-taa polza, piske atkaarlaar cer çok tur, cyge teerge, arttывыста Moskva par polgaj,—teen.

Tankalar ongu-се kel coraannar. Pal'yołla-dýrkan Bondarenko, Klockof-се eekkeş, onu kadык xolu-pile kuspaktaj tudup: „Kaj oşkaazыр alъыь, Dijef“ teen. bncangaş ongu iştinge turgannar şuptuzu oşkaşkylap algaş, granatalarып peletkengilep, poolarып тајzып-се uołlandыr tutkulap algannar. Tankalar ulam-na cookşulap kel coraannar. Olar onguga търъңaj-la cookşulap kelgenner. Korgar cyrek çok ooldar, olarga udur kedyrlip turgan.

Tulcuuşkun узен minut iştinde poop kel gen, eres maadýrlarnың ook-cemzee tényp kalgan. Pottarъ cyskaaldan udaa-taraa xorap upur turgan. Moskalenko tankaňıñ kaň ilcirve-lerin salaalarы-pile şyjvaktavъ-şaan, oon aldyн-

da өlyp par сыткан. Kuzhevigenof, хоідағын xereenge oluj-soluj kuspaktangылаш, tajzьппың pulemjodunun askын-се шуut-la udur kөryndyr kлаштар par coraan olcaan, өlyp рағыр tyşken. On şaa tankalar сылса şaptыраш, өрттенип хыр turgan. Klockof, реle ʂaғыбырап kaan en seөlgy granatalарын тъңзьдьр adьstaaş, Bezrodnyj-пь сар-caa разыр kaapkaş corup olурган aar машина-се хаъыр par coraan. Өк politudurttuk-су танқапың ilcirbezin yze tutsupкальпьң soon-da, tajzьппың oogunga alskaş, рағыр tyşken.

Klockoftun өlyrtyppeni ol-pe. Сок, ol ам-taa тъпты-шаан. Хань тектүр, podu өlyp сыткан Klockof-се палъоллаңаş, раазып utkuştur рағыр uskan Natarof paza сыткан. Tajzьппың tankalarь olarnың хагызы-pile къңдыртајлыр таңзар erttip par corda, Klockof ezinge тынса төр sъмбранан: „өlyгүбис po tur, тунмам... pisti kazan pir şaođa sактыр podaар poorон... pir ebes tirioj artsыңза pistin kizilerge cugaalaar sen...“

Cugaazып cugaalap төndyrgelek сыткаш, тъпмастай pergen. Tulcuuskun şelynge eres тидимиң caagaj xereenge амь тъптын pergen Klockof şak ыпсаар elgen.

По pygy cyylderni өlyrynyн kes къгында сыткан Natarof cugaalap pergen. Nataroftu cooktacaa şeriöj emnelgeziniң cerinden тыр algan. Natarof ol tyne arga iştin-се yngep kиrgeş, pistiң рөlyk razvedсыктағывьска таварыш-къзе cедир, хань sooldur тектүр, tyrep paksyz-тавы-шаан, eleen kaaş xonuktun eccизинде arga iştin pir kыldыр kezip corup kelgen. Ceerви ses maadыrlарың en seөlgyzy Natarof өlyp kalgan. Natarof piske, tirioj curttap turar kizilerge olarnың садыын tamсыдьр pergen. Ol са-двојпьң utkazь Dubosekovonun temir-oruk adь-тинга сүү roop turgанып pis pilgelek turusus-

ta-la ulus conga pildingir turgan. Cajlaş çok olym tasagayr kelgen ejde Klockostun cugaalaksaan podań piske pildingir. Oon podań ulus con podu ulamcylađyр, maadýrlarňyň emynneeziñden ol arat con cugaalaan: „Pis pottagayvystyq amъ-tyňvysty ada-curttubustuq xereenge perdibis. Pistiň týnmajyn pargan maga-podubustuq salynda karaaçaptyq casyň tekrener. Tiziñerni ызыrttyngeş, rýzyoq turuştıq poluçaq! Сунуп emynneeziñden ezym-ce par coraaptyvysty pilir pis, taýpçy xyleelgebisti kyyssettibis, tajzýppýq ogun moondaktap tuoładývys, faşistar-ga udur tulcunar, „cok polza tildelege, cok polza ezym tep cysen'i piliner. Piske oon turvap ыşkaş, slerge oon eske oruk cok. Pis élzy-sysses-taa, tildegen pis“.

По садьоқ Кызыл Шерюнин тајыпсылашып cyreende siqqigip kadagalattynan. Tildegenin xyny olarnyq tuktarnyda ulam-na cingirttilendir xereldenip turar. Am taýzyn atkaarlap turat tur. Panfilovcasy-maadýrlarňyq kady tereen akkylaşy polza, taýzynny istep-syrup, kam-xaýyga cokka kygýr xadýr, xaiýkkan øzeenim tajxýndan ørşseel cokka neger ap turat.

* * *

Şimeen cok, sook erten tungan, pojavstva 16-da kandyoq turuk, paza-la şak ыndyoq-taa ыşkaş. Pistiň kezikteribis Dubosekovonu paza kattap eelep algan, ыncangaş piſter, ceersi ses gvardejillernin aldarlıoq tulciuşkunu poop tungan cer-ce corup kaan pis. Seolgy tynede şurğannap xadýr xongan, piſter cym xat kygý-pile corup organ-pis. Mina tildegen týbar xerekseider tutkan sapjorlar pistin mertibasqa ossagyl-sesly koncuoj, ejzar sonup tunganın. Ol corup olerususta:

—Мында — төр, капитан Gundilovic сугаллаан.

Tolgandyr orgulancak ak şal. Solagaj та-
ластьста, șooiuq uluq ezes съраалар ындьнда
temir-oruk şugumu şejlyp coruj pargan. On
talabysta ozalaş хадылар par. Portta poop ert-
ken coruktuñ tugaýyn pişke ugaadyp sagyndyr-
ar şincilioq сүве-taa çok. Xyyrekteribis-pile eş-
tinip azyldaj-la perdisis. Iji, ýş minut xirede
kazagъvyska am-na tulcuuşkunnuñ lizi xar adaan-
dan coorttu kestyp keep turar appargan. Ongu
raaştyńc tovuraa kestyp keldi.

Xyyrek рааştynga pir-le temir-teoq сүве iildik-
ken soonda kaska pert kestyp kelgen, oon soon
tarýj kinzal pişek kesty xonup keldi. Oon ыңај
xandyr kazýp-la tur-pis. bncangaş, xar iştin-ce
mygъdaş raaztyvyska teñneşkize cedir kastyp
kire perdisis—murnundagъ ongunuñ кыгънга
paza pir kaat pydyn ongu turgustunup kelgen.
Porsak-porsak xarlar sargyl-кызы appardylar.
Toştuñ porsak-porsak kylagarlaştyńç iştinde
кызы xan uluq ertteltiq erttine sup kaan sa-
va ыşkaş kestyp kelgen. Ol xan, blindaştyñ
adakkы cuduktaryńc кыгъnda-taa, kazýp izul-
gan protivogasta-taa, uşa tyrttyr kelgen en-
cek şyvçoda-taa, cer-le tolgandyr xar кыгъп-
taa turgaar kestyp keep turar appargan. Ol
polza, çok appargannaptyñ ыдктьоq ханъ tur.

Am kizi seegy kestyp keldi. Paştaj putta-
ry, oon soonda pygy podu. Divizinin şerioq ko-
missarы, polka komissarы Jegorof, paza polkov-
nik Kaprof, divizinin politkildizinin targazy
Galuşko polgaş kapitan Gundilovic olar uk ma-
dьrnyñ seegyn koncuq kampyoq kedygypyndy tur-
keidiler. Oon раашь ciuriup kalgan polda.
Кыны ol, talep şyrajyоq Krjuckof-pe, Jesaul-
tof-pe, azъ sergek ciappyoq sergentъ Dosgovazin-

ре, кътың төр ылгаттың таптыттынmas турган. ОI Klockof ебес түр. Ургылсы хәделіп хай-
пър союури politudurttukсипиң seegyn оI се-
ниң curttakсыларъ, nemesterge pildirtpejin tilep
turup тър алаш, oruk ergip хънаар кизинин ка-
дат разыңыпъң арттынга түжуккаа appагыр ор-
нукшудуп каань piske pildingir турган. Xolu-
busta өlyoқ kizini cerge salyp aldbvvb. Oon ши-
nel тоңунун, хөjлеңинин, паза сувырунун кар-
мааннаръ аңдарык съткан. Olarnың иштinde
саныс-taa dokumenti çok poldu. Nemester
uk өлген кизиниң pergyn-taa, idikterin-taa үзүл-
гаш, хамък dokumentileri-pile kadъ appargan-
наръ оI tur-ijin. Oon саньнда ongu иштinden
сүoj-le суве piziir tepterzigezin тър aldbvvb.
OI tepter тъгъцај yrelip паксыгаваан, сүoj-le
vintovkanың—21789 төр тугаарып pizip kaan
poldu. Onu șeezilep албышынаг. OI polza, сазьоқ
cokka poolap турган vintovka.

Ulus şuptuzu-lacaa kaskan өррөгер хөөр-
се kerny pergen turgannar. Ooң хазыньзьнга
gвардейсі апъjak panfilovсыларың vzvodu съ-
каалыркан. Ceerbi sesternиң tugajыn olarga
murnunda ceze-taa kattap cugaalap turgan, am
olarnың pireezin pottarъ kergenner.

Съскаалда кизилер касыльдалың хальзын-
дан шимчес-taa тібеjин турғаннар. Ulus şuptu-la-
perterin uстup algылаан, paaштаръ tongaja per-
gen turgulaan. Tulcuuşkunnarga ezirler kы-
дър kizizidip өstyrer, caa salgakсь-gвардейцілері-
ниң murnunga turgan xooccun тајыпсъ polkov-
nik Koprovтуң paaшыпъң puuruлun ortta ker-
gen men. Diviziniң politkildiziniң targazъ Ga-
luşko, хөөршүдүлгениң jozulal сезyn касыльdal-
ды-pile cugaalaan:

„Maadыrlар, siernиң садыңынанpis piligrim. Siernиң өlyryненниң murnundagъ упуненни

тъңнап тур pis. Siernиң aldarlıoј caagaj polgaş
eres tidim xereenerge turuştuoј polur tugajъп-
да pygy cyylderni kылър pis".

Jozulaldbың poolalgalaгьлың уш тақрыг тааш-
таашкың тимгиреп-le yngen. Pistin puшkalaгьвьст-
тың tiqmireeşkini oon kycsylyoј сандызь ьшкаş
poop taozар yngennер. Arttывьска arttillerija-
ның ot pozisteri turup turgan, a murnususka
kaaş kilometr cerge tajъп tulcuuşkunu хайпър
turgan. Oon soonda picce polganda, месceen
panfilovcыlar, pistin polkalaгьвьстың şaap xal-
dap turar cerin-ce tabarttър kiripter teeş xeөг-
nyн iştinden caagaj aldaғып сајыннандыгь-şaan,
kattap turup kelges, tajzьnга udur xap kiripter,
şak ьндьој tiriој ьшкаş kыldыр pistin sagъзы-
вьска ol maadьrlar kirip turgan. Tiriоqlerniң
setkil-sagъзынга siñnikken mөnge turaskaal
polza, месceennerniң elseen mөngezi ol tur.

**TOOZUZOQ TULCUUŞKUNNUN
MAADЬRLARЬ**

*28 panfilovsъlardan – eшter
Vasiljef, Semjakin iжilee tiriq,
olar nemes ezelekciлerni sop
yrgylcylebi-shaan turarlar.*

1941 сыйдьң појаврда Moskva teeş poop turgan төөгүлүөт тулкууşkunnun xynnerinde pis-tin uluoq caagaj tereen curttubustuq naýssыla-йын-се kalcaalъ-pile cytkyp turgan nemes-fa-şistъөт аой-perylerge udur 28 gvardejzi-panfilov-sыларны тоозузоq tulcuuşkununuq tugaýında aldar at polza, sovettiq pygy ceringe, telegejge сартыльп taraj pergen polgaj.

Sovettiq aldarlyq maadьrlarъ Ananjef, Bezrodnij, Bolotof, Bondarenko, Vasiljef, Dovgovavин, Dutof, Jemsof, Jesubulatof, Kalejnikof, Kasarjef, Klockof, Maksimof, Mitin, Mitcenko, Moskalenko, Natarof, Petrenko, Sengirvajef, Timofejef, Sadrin, Sapakof, Semjakin, Sepetkof olar ada-curttunga къзьгаар сок ең-не ынакшылып kergyzyp, kancaar-taa aazok eres maadьrlыq coruktarnы kыlgannar. Olarnы attarып sovettin arat conu kezee mөngede utpas.

Moskvanы „kандыq-taa kogaraldan cal-danmaýыn“ ezelep алър tep Gitlerni qalcaarap temeereen algъ-kъşкыльq tuzaalънга съдаттыг-
gan faistъөт cerlik araattannar pottarыпън el-
gen soldattarыпъп seginin kъгъ-pile purungaар
cytkyp turgannar. Kajgamсыктъөт uluoq tulcuuş-
kunnun tiqmidi Moskvanы cook kавъзынга
хөj xynnernin turguzunda tiqmirep kelgen.

Volokolamskinin cazaqılıoq oruunga, Du-
bosekovonun xarga xeme alıskan oruk adıgın-
ga kamgalal ucastkazıp panfilovcь gvardejzi
divizijanıq eres tidim kezek tajıncılarы tudup
turgannar. Olarnıq arazınga orustar, ukrain-
nar, kazaxtar, tadziktar-taa turgannar. Olarnıq
tajıncı eștezilgezi podunun əlymnyoq tajız-
nya udur kөdyrlyp yngen pistin curttuq ulus-
tarınpıq tajıncı naýralınpıq pottapıňşkыń
poop turgan.

Faşistarnıq rezen tankalarы panfilovcь
ceerbi ses gvardejzilernin kamgalap turgan
ucastkazıp tabaǵıstırı Moskva-ce caza tabaǵıp
kiran iji udaa oraldaškannar. Gvardejziler,
tajızınga udur temisseldi xapınpıq seelgy tam-
dızınga cedir corudarыn pot-pottarınga taŋ-
dayraqlaşırı algannar. Եncangaş uk tajıncı-
maadırlar kujak şıvvıoqı araaattannarnıq or-
uun puzulbas rızıoq całyń xajalaştırı tuj tu-
rupkannar. Maadırlar pottarınpıq amtyńpından
kogaraannar. Եncanza-taa gitlerzilerni Moskva-
ce ertirveenner.

Tereen cuurt podunun maadır ooldarınpıq
erestioq caagaj coruun pedii-pile ynelep kөrgen.
Ceerbi ses kizi şuptu elgen tep sanap tur-
gan. Tereen cuurt Sovet Ebilelinin Maadıgın
tep pedik attı olarga şuptuzunga tıvvıskylaan.

Եncarga temgi cerbi ses kizilernin iştin-
den iji kizi—Larion Romanovic Vasiljef, Gri-
gorij Mixajlovic Şemjakin olar tıriq artkan-
nar teerzin pistin curttubus myǵıqaj cookta
caa eəryşkylyy-pile pilip algan. Olar əlymden
kaigamıctıq-pile tıpn mendi ynges, am aar
paľoqlaaşkыńdan segees, tajızınpıq sop, pistin
ıdyktıoq cer curttubustan yndyr şıvvıgırı, elgen
eərynuq tugańında əzeenin neger alyńınga pe-
len turarılar.

Ük maadýrlar тұндаа саа pottarъпъң тे-
реен cerleringe corup coraannar.

I. R. Vasiljef Alma-Ata xoorajga pargaş,
ortta eleen kaaş xongan, ol xooraj panfilovсы
divizijanъң kadъој тошкун tulciuuşkunnar къ-
іғънга terryttupr тұртър, өзүр, ръзьдър кән-
nalgan curtту суве tur. G. M. Ŝemjakin Izioj-
xel mozuzunuq Voroşilof attъој kolxozunga па-
гър, podunıq pir cer curttuој uluzunga uzura-
зър coraaş kelgen. Maadýrlarnың kelgen coruu
connuq kancaar-taa aazok uluој eөryşkyzyn
kedyryp yndyrgen. Ada-curttuој тајъпъң al-
darльој kirzıkcileri-pile азысъп, alban хааксът-
тар polgaş kolxoscularның uzuragър turganъ
Кызы Шеріојge, pistiң tereen curttabustuң eres
kamgalakсылағънга ынапкышыldыбын ileredip kө-
gysken.

Кызы Шеріојnin XXV сы оюнун хунынде
Sovet Ebileliniң Maadъы I. R. Vasiljevtiң Mos-
kva coogunga polgan uttundurbas uluој tul-
ciuşkunnuq tugaјып тајъвьrlaan cugaazъп
Alma-Ataң азысъп conu koncuој sonuurgap
тұндааннар.

Eş Vasiljevtiң cugaalaапь:

—Мең 26 ештерим maadýrlarnың өlymu-
pile өлзе-taa, tajzъп pistiң Tereen curttabustuң
cyreen-ce erttip şıdabaan, pister tiileen pis. Pis
podubustuң ьдьктьој xyleelgebisti tujulunga се-
dir sagър kyssetken pis. Pištıң сандыръбъs-taa
atkaariabaan, cyge tize, pistiң naýralъbъs tul-
ciuşkunnarga төгylgen ханъбъs-pile ръзъорлан-
ган, ol turgan ceribiske tiilep yngyzebiske се-
dir turar uzurluој pis teerzin pis pilip, tur-
gan-pis

Nam, cazaавьs, sovettiң pygy arat conu
pistiң kыlgан cylyvbysty pedik kөryp yneleen
teerzin aar paýoјlatтyганыт soonda, emnelge

ceringe съда тъкка ур полганды угаан kirip keli-
genim soonda, суюл-ле ынсаарда pilgen-men.
Piske Sovet Ebilelinin Maadърь тэр attы тъ-
въскылаан, ынсаарга pistин divizijavыs gвардеj-
зі divizija poop, kizi көр хөнүн сок tajzъп-
нагын сылса شاap yrgylcylesi-шaan turar.

Kyş Kirip segip alganym toraап-na podum-
нун төреен divizijam-ce, murnukku șugum-
ce, poo-cepsektin talazъ-pile cook eшterim-ce
paar тэр talazъ pergen-men. Pistin uzuragъш-
къльвыs koncuыl eegynсуыл polgan тэр еш Va-
siljef cugaalaan.

28 panfilovcыларның eres maadърьың хе-
ree-sovettin gvardijazъпың тајыпсы шерің ал-
дарыпның сајынangan şimeldezi poop, sovettin
ulustарьпың maadърьың төөгүзүнгө алдын ушук
тың ағыппар poop pizittingen.

(„Zarya vostoka“ тэр solundan
algan, 1943 сыйып април 10-da).

Oruzundan occuldurgas I. Laqvissar.

Occulgazъпъц redaktoru M. Motovilaj.

1944. 5. 30. KNCKT O—319. Тиражъ 1500. Сандык № 1516.

Тынкургаралганың типографияның патлаан.